

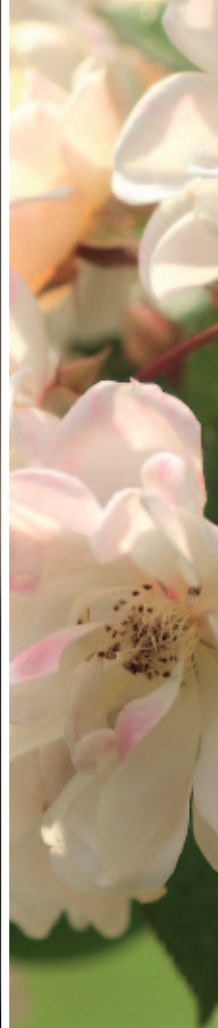
Siriklockan

Frysände pastorats kyrkblad

Svenska kyrkan
FRYSÄNDE PASTORAT

KONFIRMATION
sommarmusik
ett lyft att ge lift

innehåll

SIRIKLOCKAN nr 2 2022 Kyrkblad för Svenska kyrkan i Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark
Box 52, 685 22 Torsby • info@fryksandepastorat.se • www.fryksandepastorat.se • Ansvarig utgivare: Johan Bonander
Layout: Birgitta Brorson • Bild omslag: Inger Hjalmarsson • Motiv omslag: Isabelle Frykemo, konfirmand "Bara vara"
Tryckt: Ramströms Tryckeri AB • Tryckt på klimatkompenserat papper • Upplaga: 4800

3 KYRKOHERDEN
har ordet	19 KYRKVÄRDSTRÄFFAR
och Vitsands församlingsråd
4 KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
har ordet	20 SOMMARKAMPANJEN 2022
ACT Svenska kyrkan
5 KRÖNIKA
av Anette Bodinger Larsson	22 TRÄDGÅRDSINSPIRATION
med Rolf Swens och Lars Wikström
6 KONFIRMANDTID
en mix av lek och allvar	24 VÄRTAL PÅ KOLLSBERG
av Jonas Bodinger Larsson
8 KONFIRMATION
välkommen till konfirmation 2022-23	26 SIRI_4K
ett naturskönt motionslopp
10 ETT LYFT ATT GE LIFT
betraktelse av Karin Jansson	27 NYA MÖJLIGHETER
med Fryksände diakonikassa
12 SONEN & SAMARITEN
på film	28 ANSLAGSTAVLAN
smått o gott
14 GUD BOR INTE I KYRKAN
symboler i kyrkan	30 SOMMARENS GUDSTJÄNSTER
i Fryksände pastorat
16 SOMMARMUSIK
i Fryksände pastorat	31 FAMILJESIDAN
Fryksände pastorat
18 KOKOSTOSCA
från köket	32 FRYKSÄNDE PASTORAT
kontaktuppgifter

Vårt beroende av bilen

De flesta av oss i norra Värmland är beroende av bilen. Och med det sagt påverkas vi också av de höga drivmedelspriserna. Jag tror det är få som bor i städer, med utbyggda allmänna kommunikationer, som kan förstå vår situation. Men vi kan.

Vi som bor här vet och denna vinter och vår har det varit allt fler av oss som passat på att åka över till Norge för att där tanka upp bilen. En resa som visserligen tar tid men som kunat kan spara in några hundralappar. Nöden är uppfinningens moder. Det finns även de som på allvar börjat planera att bygga ett gengasaggregat. Många av oss undrar därtill varför inte metanolframställningen utanför Hagfors kan ges förutsättningar av statsmakten – alltså de tydliga spelregler de eftersöker vad gäller beskattning av just metanol.

Men inte nog med att vi bilägare behöver bekymra oss för drivmedlen, dessutom ska ju själva bilarna rulla. Och här har vi nu olika dilemman som är svåra. En ny bil faller i värde ganska rejält och tarvar service på märkesverkstäder som ofta är dyrare men å andra sidan ger ett skydd för oväntade fel och kostnader – en trygghet som kostar en slant. En äldre bil ger inte så stora värdetapp, går att serva billigare men kan i gengäld ge obehagliga överraskningar kring sådant som behöver lagas. Inte sällan akut.

Finns den ultimata bilen, den ultimata lösningen, vilken väg är klokast att gå? Jag har den här våren frågat några erfarna bilmekaniker just den frågan och de har en smula resignerat svarat att nej, alla bilar krånglar och alla bilar renderar bekymmer. Det handlar mest om grader i helvetet.

Då glödlampan uppfanns så spreds denna innovation över hela världen blixtnabbt. Efter några år kom man fram till att med den fanns ett problem. Man hade konstruerat den så väl att glödotråden i princip aldrig skulle gå sönder, marknaden skulle bli mättad. Varpå man gjorde en överenskommelse att glödlamporna skulle tillverkas med en glödotråd som efter en viss tid gick sönder. På det viset var en marknad tryggad. På samma vis är det idag med det mesta vi köper. Ett kylskåp, en spis, en dammsugare och inte minst olika detaljer i våra

bilar har en inbyggd begränsad "livstid". Och detta med ett syfte. Vi ska dels behöva köpa reservdelar dels behöva köpa nytt. Är detta en hållbar idé i den tid vi lever i? Nej, förstås inte, men varför finns inte den diskussionen mer levande, vikten av kvalitet, att saker ska hålla? Jag tror det är något vi måste fundera på – och ställa krav kring.

Översatt i ett andligt perspektiv, hur finner jag ett liv där min tro, mina relationer, drömmar och förhoppningar lever och frodas? Hur finner jag ett liv i harmoni? Här har den kristna tron en hel del att erbjuda, relationen mellan vår inre kärna, vårt jag och skaparen inklusive hans eminens Jesus. Den relationen mellan "jag" och Gud är ofta livsavgörande och har förmågan att skänka ett liv där glödotråden inte går av. Och det är tänker jag det mest värdefulla som finns, vilken gåva!

Med det sagt så står vi inför en sommar där våra kyrkor är öppna för Dig. Vi kommer fira gudstjänst som vanligt och även kunna erbjuda olika former av "musik i sommarkväll". Mer om allt detta finns att läsa längre fram i tidningen. Välkommen!

Och så avslutningsvis. Ingen av oss är opåverkade av kriget i Ukraina och den retorik som just nu trappas upp. Vi lider med alla som drabbas av krigets fasor och vi är många som hoppas på konkreta samtal och överenskommelser som kan leda till fred och avspänning. Låt oss hoppas och be att den här sommaren har just sådana samtal och överenskommelser i sitt sköte.

Till sist önskar jag Dig en fin sommar. Längst bak i tidningen finns våra kontaktuppgifter. Dra dig inte för att ta kontakt vid behov – vi finns här för Dig!

Johan Bonander, kyrkoherde

Kan en hôr lärka da i en tôcken maskin...

Dessa ord är från Gunnar Ehnes dikt "Traktor" och nu är det verkligen tid för både traktor och lärkan. Dagarna blir längre och grönskan smyger sig på. Snart är hela vårt pastorat i en enda grön tyllkjol som svänger och fröjdar våra ögon.

Tänk att vi har förmånen att få njuta av allt detta vackra och får vakna upp på morgonen och lyssna till fåglarnas kvitter, istället för att lyssna till skottsalvor och bomber som ekar inte allt för långt bort, tyvärr högst påtagligt.

Tänk att kunna gå till Pägertjärn i Lekvattnet och stå där och meta i lugn och ro, utan att en hord av soldater marscherar förbi med sina blanka stövlar.

Visst har vi det bra! Och ändå så klagar vi. Men jag tror det ligger i människans natur att få klaga och ändå på något sätt djupt därinne inse att om vi tänker efter så har vi det väldigt bra.

Men nu har vi hela den härliga sommaren framför oss och förhoppningsvis så får vi en varm sommar, men inte för allt för varm. Regn, så odlingarna växer, men inte för mycket regn.

Jamen, "en tôcken där vanle sammer..." som kanske farbror Gunnar skulle ha skrivit.

Så fort frostnätterna är över så kommer det att planteras på våra kyrkogårdar av vår duktiga personal, så att det blir en fröjd för ögat när vi besöker våra kyrkogårdar.

Ni kanske har märkt att vi har minskat lite på våra gudstjänster, det är av hänsyn till våra präster som har mycket att göra. Vi har en platsannons ute, där vi söker efter en präst, men än så länge har vi inte fått något napp då det råder stor prästbrist i landet, så många pastorat kämpar tyvärr om de få präster som utbildas.

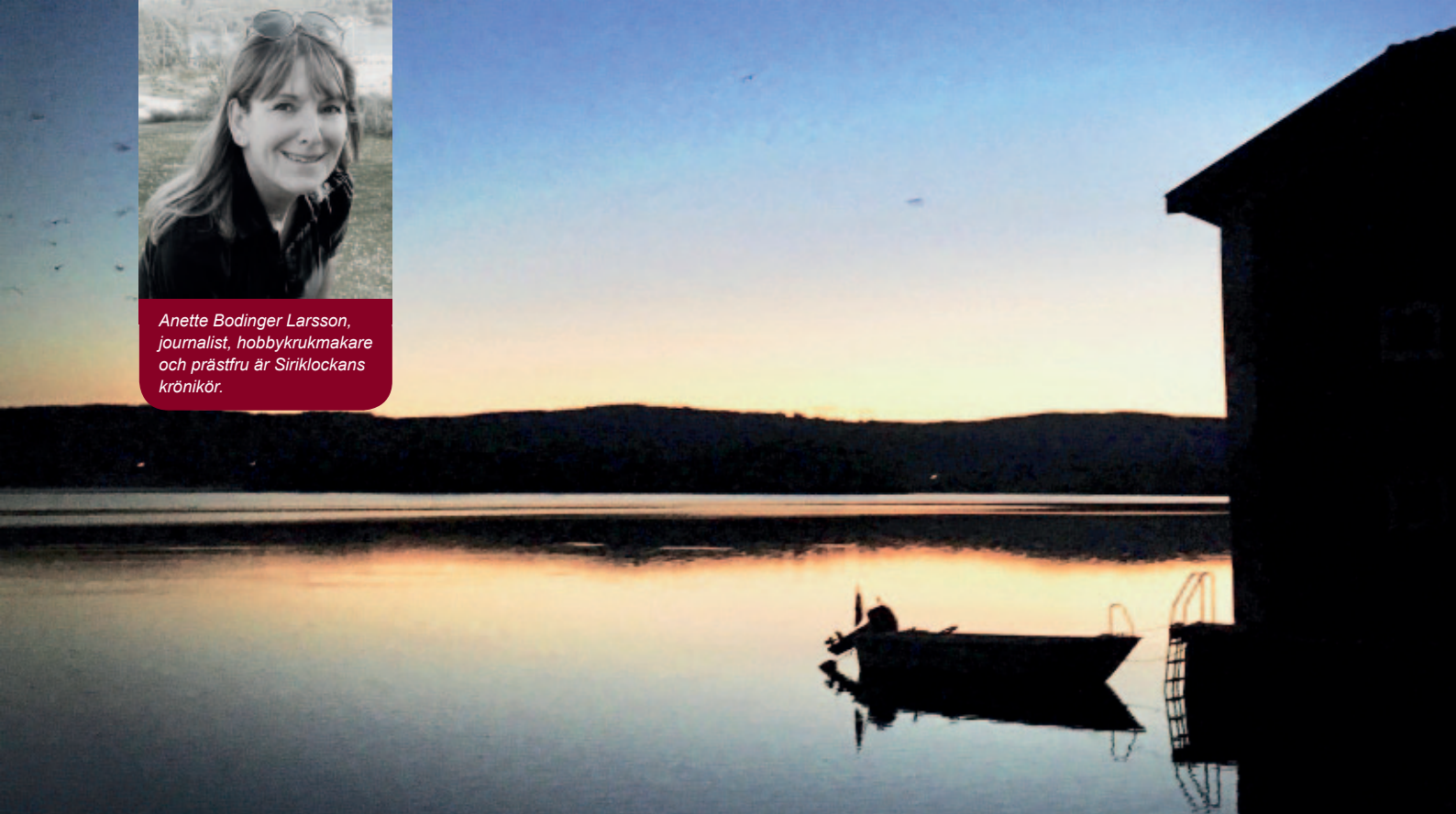
Kanske känner du någon präst som skulle vilja komma hit? Eller kanske rent utav du vill läsa till präst? Hör då av dig till pastoratet för vidare information.

Ja, som sagt nu är våren här och sommaren är i sitt antågande. Barbro och LiskJöns bryr sig inte så mycket om varken oroligheter eller om sommaren är för varm eller kall, de har bara behov av att få mat, vatten och kärlek. Kanske vi skulle ta efter ett sådant tänk!

En synnerligen trevlig sommar önskar jag er alla!
Roger Ericsson, kyrkorådets ordförande

Anette Bodinger Larsson,
journalist, hobbykrukmakare
och prästfru är Siriklockans
krönikör.

Hand i hand med Dan Andersson

Text och foto: Anette Bodinger Larsson

Att växa upp i Grangärde innebar en massa saker. Som att bo i en idyllisk liten by, vackert belägen på ett näs mellan två sjöar och kyrka mitt i byn. Det innebar också en uppväxt där Dan Anderssons visor utgjorde ett slags ledmotiv till invånarnas liv och leverne.

Uppväxten i Grangärde gjorde att jag från tidig ålder gick hand i hand med Dan Andersson, bygdens store son. Hans diktning har sedan länge satt hjärtan i brand, lindrat sorg och väckt känslor av längtan och melankoli. För mig var det framför allt längtan som slog an en ton. Men inte hemlängtan, som många anser är själva essensen i Dan Anderssons diktning, nej då. För mig handlade det om längtan bort.

Bort från granskogarna, bort från social kontroll och bort från den by som på bara några få år monterats ner till förmån för centralorten. Det började med att skolan lades ner. Sedan försvann posten och tandläkarmottagningen tätt följda av Missionskyrkan som förvandlades till loppmarknad. Ungefär samtidigt omvandlades Folkes Manufaktur, som förutom småblommiga städrockar även hade Silver Dollarjeans i sortimentet, till prylbod. Kvar blev en sönderslagen idyll som jag tyckte gav all anledning att fly fältet så fort som möjligt.

Efter gymnasiet gav jag mig av. Sa adjö till Finnmarkens granskogar och bergen som skiftade i blått. Stängde dörren till barndomens stigar, till minnena av sammetslent vatten i mörka tjärnar och till spelet från ljumma vindar i björkars nyutspruckna löv. Aldrig mer.

Men man ska aldrig säga aldrig. Nästan 40 år senare är jag åter på en plats med djupa skogar, vackra sjöar och små byar som en gång varit stora. Till Grangärde är det 16 mil, till Luossastugan bara 14.

Som vuxen kan jag bättre förstå Dan Andersson, hans längtan och vad han brottades med i livet. Att längta bort handlar i många fall om att längta hem, inte efter en fysisk plats utan efter en inre boning. Det gäller bara att hitta den och att finna någon som visar vägen.

*Jag ska gå genom tysta skyar,
genom hav av stjärnors ljus,
och vandra i vita nätter
tills jag funnit min faders hus.
Jag ska klappa sakta på porten
där ingen mer går ut,
och jag ska sjunga av glädje
som jag aldrig sjöng förut.*

Utdrag ur "Den Hemlöse" av Dan Andersson

Konfirmandtid – en mix av lek och allvar

Text och foto: Anette Bodinger Larsson Foto: Inger Hjalmarsson, Hans Öberg, Jonas Bodinger Larsson

Konfirmandtiden ger tillfälle att reflektera över tillhörighet och omvärld. En tid där tankar kring Gud och andlighet går hand i hand med lägerliv, folkpace och att bara få vara. En tid för både lek och allvar.

Varje år bjuder Svenska kyrkans församlingar in alla åttondeklassare till konfirmation. Statistiken visar på vikande siffror men i Fryksände pastorat är traditionen fortfarande stark. Här väljer hela 77 procent av alla åttondeklassare att konfirmera sig, att jämföra med riksgenomsnittet som ligger på cirka 22 procent.

Under det gångna året har pastoratet haft tre konfirmandgrupper, två i Torsby och en i Östmark, fördelade på de tre prästerna Johan Bonander, Karin Jansson och Jonas Bodinger Larsson.

– Årets kull på 64 konfirmander är ovanligt stor och det är jätteroligt. För ungdomarna betyder det mycket att få samlas på en plats och träffa varandra. Inte minst under pandemin, säger Hans Öberg som är Fryksände pastorats församlingspedagog. Det han inte vet om konfirmandläsning är knappast värt att veta.

– Jag har arbetat med konfirmander sedan 1983, då var det katederundervisning och utantillinläring som gällde. Idag handlar konfirmationsläsningen mer om upplevelser. Budskapet är detsamma men paketeringen ser annorlunda ut, konstaterar Hans.

Läger

En uppskattad aktivitet är de läger som anordnas med olika teman. Folkpacekonfirmandernas höjdpunkt är att vara på

motorgården i Östmark samt lägret som avslutas med ett race på rallybanan i Likenäs. Och vildmarkskonfirmander glömmar sällan nätterna de sov under bar himmel vid Ingvaldssjön och hörde vargarna yla på avstånd. I Bara Varagruppen är det utflykterna, gokarttrallyt och övernattningen i Östmarks kyrka som hamnar högt upp på listan.

Kyrkoherde Johan Bonander är förstås glad över att så många väljer att konfirmera sig men konstaterar att pandemin ställt till det även för årets kull.

– Vi har haft en väldigt osäker höst, skolan var stängd en omgång och det har varit allmänt svårplanerat. Under vårterminen har saker varit mer stabila och vi har kunnat planera läger och aktiviteter precis som vi brukade innan pandemin.

Just nu planeras det för fullt inför nästa kull konfirmander som börjar i höst.

– Vi har långt gångna planer på att utvidga vårt koncept, erbjuda så kallad sommarkonfirmation och antingen inleda eller avsluta läsningen med ett läger. Kanske kommer vi även att erbjuda konfirmationsläsning på andra dagar än onsdagar, det återstår att se.

Mer om detta och mycket mer i nästa nummer av Siri-klockan som även kommer att innehålla bilder från konfirmanderna i pastoratets kyrkor.

De flesta som hoppar på konfirmationserbjudandet blir överraskade. Det finns en bild av hur det är och ska vara, både förväntan och farhågor. Och inte minst fördomar. Mycket läsning och väldigt kyrkligt tror de flesta. Men verkligheten stämmer inte med bilden.

Här är några röster från årets konfirmander.

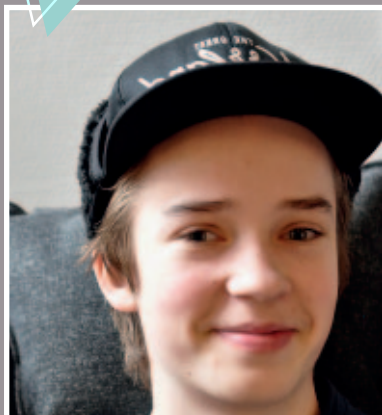
"Vi har läst om Gud och kört folkrace, det har varit mer kul än tråkigt."

Arvid Frykmo, Folkrace

"Känts bra att ha något att göra tillsammans med kompisar efter skolan. Vi har bland annat campat. Några av oss fiskade och jag byggde en rök där vi tillagade abborrarna som vi drog upp, de blev jättegodas."

Jonne Carlsson, Wildlife

"Jag kan verkligen rekommendera andra att konfirmera sig, det är inte så tråkigt som man tror. Go' grupp och jättebra ledare, känns som att man har känt dem hela livet."

Hilma Zetterlund, Bara Vara

"Vi har haft jättebra stämning i vår grupp och jag kan verkligen rekommendera andra att konfirmera sig. Det är roligt och man lär känna nya kompisar. Extra kul att man får köra folkrace hos Kjell-Åke i Östmark."

Sara Björklund, Folkrace

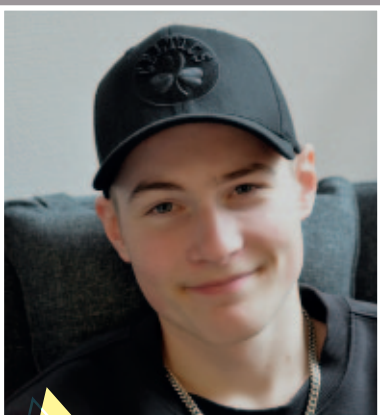
"Vi har gjort jättemycket roliga saker, som att titta in i bårhus och sova i en kyrka. Det tråkigaste var en PowerPoint med 76 bilder om Jesu liv men gemenskapen som konfirmläsningen ger väger upp det som är lite mindre kul."

Ella Ivarsson, Bara Vara

"Det har varit ett roligt år, det bästa var lägren vid Ingvaldssjön. Ledarna är jättebra och kunniga om naturen."

Alex Persson, Wildlife

"Det bästa har varit gemenskapen, det har varit kul att umgås med ledarna och de andra i gruppen."

Ossian Ollén

"Jag valde att konfirmera mig för att det är fint att bekräfta sitt dop och få utforska naturen tillsammans med kompisar. På ett läger sov vi utomhus och lagade all mat utan spis, det var en spännande upplevelse."

Antonia Nilsson, Wildlife

"Det har varit ett roligt år med god sammanhållning i gruppen och många spännande utflykter. Det jag kommer att minnas mest är nog när vi körde gokart i Karlstad."

Joel Nilsson, Bara Vara

Foto: Inger Hjalmarsson

Konfirmation 2022/23

Du som är född 2008 kommer att få en personlig inbjudan med posten och vi kommer att annonsera i TorsbyBladet och på vår hemsida. Håll utkik!

Läsåret 2022/23 kommer ha flera olika grupper att välja mellan, läs mer om det i vår inbjudan. Du behöver inte vara döpt eller vara medlem i Svenska kyrkan för att konfirmationsläsa.

Varför konfirmationsläsa?

Mycket i vårt samhälle som bygger på den kristna tron, allt från påsklovet till att vi har ett kors i flaggan. Konfirmation handlar om Gud, livet och det du tycker är viktigt och alla är välkomna att delta i konfirmandverksamheten från och med det år man fyller 15.

Har du frågor redan nu så kan du SMS:a eller ringa vår församlingspedagog Hans Öberg tel. 070-250 37 63 eller ring pastorsexpedition tel. 0560-272 00.

Ett lyft att ge lift

Text: Karin Jansson Bild: Birgitta Brorson

Som så många andra tvekar jag nuförtiden inför att ta upp liftare, och är jag ensam i min bil har jag sedan länge en princip att inte ge lift åt främmande. Det är också ganska sällan man ser liftare, så det kanske är lite av en "icke-fråga".

Men så stod han plötsligt där vid vägkanten på påskdagen. En trött kille med gigantisk ryggsäck. Jag var på hemväg efter påskdagens två gudstjänster, också lite trött och iklädd kaftan, prästernas högtidsdräkt. Jag kunde inte gömma mig, det lyste präst genom vindrutan. Jag tyckte helt enkelt att jag inte bara kunde susa förbi. Jag stannade till mest för att säga att han stod på ett tokigt ställe, trafikfarligt. Och så kunde jag ju meddela att jag inte skulle så långt. Medan vi pratade analyserade jag honom från topp till tå, såg han reko ut, inget farligt, klar nykter blick, verkade det rimligt det han sa, var han helt ensam? Efter en stunds prat genom sidorutan kom vi överens om att varje meter västerut var bra för honom som under de senaste dagarna fått problem med hälsenan. Vi enades om att Vittjärn är bättre att lifta ifrån om man ska till Norge.

Så startade vår resa och jag insåg snabbt att jag hade bjudit in en hel värld på min färd. En öppen, pratglad globetrotter som rest över hela jorden även om han just nu bara hade vandrat till fots 30 mil till Torsby. Han berättade livfullt om Indien, Pakistan, Iran och alla möjliga och otroliga destinationer.

Så fick jag en impuls, och faktiskt inte för att jag ville vara snäll mot just honom utan för att jag kände att jag ville väga upp allt elände i världen med en liten oväntad vänlighet. Jag har själv fått mycket hjälp i mitt liv och nu det var läge att ge tillbaka. Och som alltid får man mer än man ger.

Jag sa till liftaren att eftersom det är påskdagen ska du få en liten överraskning, jag ska skjutsa dig ändå fram, ändå hem. Han blev väldigt glad och lättad. Han kunde släppa tanken på ännu en natt i tält, på den onda hälen och på att det var väldigt svårt att få lift på E16. Nu rullade vi istället vidare över gränsen.

Han berättade om de religioner han mött på sina resor. Om hinduers respektfulla hållning till allt levande och till människors olika tro. Han berättade om den gästfrihet, hjälpsamhet och generositet han mött i muslimska länder. Han hade i princip rest utan pengar i exempelvis Iran. (Ingen utländsk valuta går att växla in i Iran, inga utländska bankkort fungerar heller upptäckte min liftare väl på plats.)

Nu hade han börjat fundera på kristendomen. Jag hajade till när han sa att det är liksom ingen som berättat om den kristna tron. Han har växt upp i Norge och även bott en del år i Sverige. Men det var liksom ingen som berättat.

Jag fick en ström av bibelord i mitt huvud: "Om någon ber om din skjorta, ge honom din mantel också", "Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem.", "Tänk på att visa gästfrihet, ty det har hänt att bland dem som var gäster fanns det de som var änglar". "Du skall älska din nästa såsom dig själv", "Du skall hedra din fader och din moder..."

Allt det goda i andra religioner finns ju också i den kristna tron. Men vi pratar sällan om det.

Jag körde och körde och han berättade och berättade. Till slut var vi framme. Och jag kände mig rik efter mötet. Det blev ett lyft att ge lift! Jag hann tänka att medan han fick lift från Torsby och hem, så fick jag lift runt hela jorden. Vår kalla hårda krigshärjade värld kändes plötsligt öppen, välkomnande och förenande. Han sa att om jag ska ut och resa kan jag höra av mig, det finns vänner överallt.

Tänk, plötsligt har man okända vänner över hela världen. Guds välsignelse och en önskan om en fin sommar och goda möten!

Pastor Jansson / = Karin

Röster från publiken:

"Tack så mycket för föreställningen, den var jättebra och kul med smällarna, några av oss skvatt".

"De som sjöng och spelade var väldigt duktiga"

"I bibeln är det många svåra ord, teatern gjorde det lättare att förstå berättelserna"

"En fantastisk föreställning, såg den i Forshaga, rekommenderas!"

Sonen & Samariten på film

Text och foto: Anette Bodinger Larsson

I höstas satte Fryksände pastorat upp skolteaterföreställningen **Sonen & Samariten**. Nu finns föreställningen även på film så att alla som missade tillfället i fjol kan få en ny chans.

Sonen & Samariten är en föreställning som bygger på två berättelser ur nya testamentet, Den förlorade sonen och Den barmhärtige samariern, där inspirationen hämtats från Barnens Bästa Bibel av Sören Dalevi. Teaterföreställningen är en uppföljning till den förra succén, Josef i Brunnen och även nu är det Tomas Grane Hag som stått för manus och regi. Resultatet blev en fartfylld familjeföreställning med mycket sång och musik som lockade både till skratt och eftertanke.

Bland de medverkade fanns bland annat Fryksände pastorats präst, Jonas Bodinger Larsson, som hade en mindre roll i föreställningen. Medverkade gjorde även pastoratets organist Urban Karlsson samt Mats Hedlund, Mikaela Karpathakis da Silva, Maria Karpathakis och Anders Axelsson, samtliga skådespelare där flera har Stockholm som bas.

Föreställningen spelades i första hand för mellanstadieelever och konfirmander men även allmänheten bjöds in till en kvällsföreställning i Fryksände kyrka. Dessutom gjordes en mindre turné där församlingarna i Forshaga-Munkfors,

Arvika, Eda-Köla samt Barnens Katedral i Karlstads pastorat gästades av teatersällskapet.

På film

Nyligen gjordes även en filminspelning med hjälp av Anders Berg och hans team från Anders Berg Film & Television. Tack vare filmen kan alla som missade tillfället att se föreställningen i höstas få en ny chans.

– Tanken är att filmen både ska publiceras på sociala medier och spridas internt inom kyrkan som ett lyckat exempel på hur man kan arbeta med ungdomar och mot skolor. Både Den barmhärtige samariern och Den förlorade sonen är berättelser från Bibeln som är väldigt viktiga än i dag, säger Jonas Bodinger Larsson.

Att föreställningen var uppskattad gick inte att ta miste på och mycket talar för att det blir en ny upplaga på nytt tema till hösten. Diskussioner pågår och mer exakt information presenteras i nästa nummer av Siriklockan.

Anders Axelsson och Maria Karphatakis i en laddad scen.

Tomas Graneberg i samtal med Anders Berg. I bakgrunden fotograferna Rickard Lindström och Öyvind Andersson.

Mattias Kareliusson kyrkoherde i Forshaga-Munkfors församling tackade ensemblen för fin föreställning.

Gud bor inte i kyrkan

Text: Hans Öberg Foto: Birgitta Brorson

”Bor du här?” är en fråga som nog många som visat kyrkan för barn, har fått. Men inte ens Gud bor i kyrkan. Däremot är Gud närvarande i kyrkan, och alla andra platser med för den delen. Men närvaron ska vara lite lättare att känna i kyrkan det är därför vi tilltalas på så många olika sätt i kyrkorummet och på så många olika språk.

Förra numrets artikel ”Ett språk som inte talas” handlade om symboliken i själva kyrkobyggnaden. Nu ska vi titta lite mer på placeringen, på väderstrecken. För inbitna Fryksdalingar är väderstrecken helt självklara. De finns i Ortsnamnen och man kan möta dem i vägbeskrivningar, vilket för övrigt är väldigt praktiskt då vänster och höger är beroende från vilket väderstreck man kommer. Majoriteten av alla kyrkor står nämligen med koret i öster och det är naturligtvis ingen slump.

Öster

Öster är den riktning som är förknippas med Gud. Allt sedan Gud planterade Edens lustgård i öster fram till Kristi återkomst så som morgonrodnaden. Det är därför vi sitter vända mot öster, det är därför många gravar är orienterade så man begravs med fötterna mot öster så att man möter Kristus ansikte mot ansikte den dag man återuppstår. Så blir då koret en förgård till himmelriket där någon ärkeängel har knuffat in en bit av det himmelska nattvardsbordet i varje kyrka. Vi kallar det altarring, men det är ju ingen ”ring”. Nej, symboliskt så ser vi bara en liten del av ringen, för sen fortsätter den på andra sidan östväggen (i himmelen) för att sen göra en sväng in i nästa kyrka och nästa och nästa. Så varje gång du går till nattvarden så delar vi bröd och vin med alla andra nattvardsgäster runt om i världen och alla de som gått ur tiden och de som skall komma. Är inte det en svindlande tanke så säg?

I Fryksände finns ett kyrkfönster som är svårt att se, för det befinner sig bakom altarpuppans. På den glasmosaiken finns en bild av det himmelska Jerusalem. Roligt är också att konstnären satt in Fryksände gamla kyrka i himmelrikets förgrund. Undrar hur tankarna gick där? Vad tror du? I medeltida kyrkor kan man här ofta se en trappformad fönsterbrä-

da, ibland till och med utan fönster. Det är nämligen trappan som är det viktiga, den representerar nämligen ”den väg som till himmeln bär” eller Jakobs steg för på andra sidan vägen ligger ju himmelriket.

Väster

Om himmelriket ligger i öster så är väster dess motsats. Därför behöver vi ett försvars och utkikstorn åt det hållet, ibland till och med två. Är det en kyrka med två torn så har de nästan alltid samma namn. Johannes och Maria, det var de som stod kvar nedanför korset och tornen står ju vid korsets bas. I toppen på många kyrktorn så finns också den vaksamma tuppen. Han håller utkik, varnar för fara och han talar om när solen är på väg upp. Tuppen är också en påminnelse till oss om att vara uthålliga i tron så vi inte likt Petrus får höra tuppen gala precis när vi förnekat att vi känner vår frälsare.

Som om det inte var nog så finns ju även alarm i tornet, våra kyrkklockor, som tidigare har haft ett mycket rikt symbolspråk men som i våra kyrkor idag nästan helt försvunnit. Traditionen att byta metallkläppen mot en i trä, en dymmel, under stilla veckan (dymmelveckan) är väl kanske den tradition som är mest känd. Idag ringer vi in helgen, vi ringer till och i gudstjänst och förrättningar och vi har den så kallade själaringningen kvar. Men på sina håll har kyrkans klockor blivit kallade ”sanitära olägenheter” men ännu har ingen blivit fällda för detta.

Västporten blir entrén till det kristna livet. Ibland kallas till och med västporten för Kristusporten för att ”Ingen kommer till Fadern utom genom mig” säger Jesus i Joh 14:6. I kyrkan är man fredad därför läggs alla vapen ned i vapenhuset. Idag kan vi tänka att det är här vi lägger av oss sådant som kan skada vår nästa. Om man likt Gräsmarks kyrka fått helvetet målat i taket så finner vi en sådan målning i nord-

västra hörnet av kyrktaket. Och därmed kommer vi in på de återstående två väderstrecken.

Syd-nordlinjen

Denna linje är svår att upptäcka i våra protestantiska kyrkor idag. Den är en historisk tidslinje som börjar med skapelsen i söder och slutar med yttersta dagen i norr. Därför hamnar helvetesmålningarna i nordvästra hörnet. Väster för ondskans skull och norr för att helvetet ligger vid yttersta tiden.

En av de få sakerna som lever kvar av denna historiska linje är att många vaktmästare tänder ljusen på altaret från söder till norr. Många präster går också in framför altaret från söder och ut från norr. Tidigare var det ofta prästen som läste alla texter i gudstjänsten. Då fanns det en del som tog ett steg mot söder när de läste den gammaltestamentliga texten och ett steg mot norr för epistel och evangelium.

Om vi däremot kommer in i en ortodox kyrka och ser hur ikonerna är placerade så återfinner vi gamla testamentets personer på den södra sidan mittgången i historisk ordning. Så närmast mittgången på södra sidan finns Johannes döparen. Den första ikonen på norra sidan är Maria, Jesu mor. Jesus kom ju genom henne så hon kommer först som kristusbäraren och sen Jesus.

Av den anledningen samlades gärna kvinnorna på norra sidan i kyrkan, runt Maria. Sen blev det en tradition att kvinnorna skulle sitta på norra sidan och männen på södra så fick vi de så kallade spinn- och svärdssidan i kyrkan. Men det finns en rest kvar av detta i våra traditioner. Vi bröllopet går kvinna på norra sidan och mannen på södra sidan, både in i kyrkan och ut som man och hustru.

Det finns också några andra symboler som är svårare att upptäcka och det handlar om hur många präster dukar upp

nattvarden. Nästa gång du deltar i en nattvardsgudstjänst, titta hur brödet och vinet placeras i förhållande till varandra på altaret. Även bursans (fodralet till "servetten") och kalkklädets (det broderade tyget som hänger över kalken) placeras ibland med beräkning. Bursan ställs upp som ett "tält" och kalkklädet har varit som en mantel över det som innesluter Kristi blod. Sen får du fundera vidare själv.

Väst-östlinjen

Slutligen ska vi återvända till den andra linjen, öst-väst, det vill säga mittgången. Den är också en tidslinje men din och min tidslinje. För länge sedan döptes man utanför kyrkan, i ett vattendrag, i en sjö eller ibland i en särskild byggnad ett baptisterium. Om det fanns en dopgrav så kunde den ha en nedgång från väster och när den gamla människan "dött" i dopgraven så steg den pånyttfödda människan upp i en trappa åt öster. Då vintern här i Norden kunde ställa till problem för genomförandet av dopet så flyttades så småningom dopet in i kyrkan och då alldeles innanför portarna. Idag har dopfunten fått en placering utifrån den andra tidslinjen. Den står på GT-sidan vid "röda havet" där Gud genom Moses räddade Guds folk från fångenskap och död i Egyptens slaveri precis som vi nu räddades från den eviga döden genom dopets vatten.

Efter vårt dop började våra kristna liv. Det är det som är mittgången från väster till öster. Vår livsväg, mittgången fram genom kyrkan. Nu vet vi att livet har både med och motgångar så därför vandrar vi på denna väg fram och tillbaka många gånger genom livet. Ibland får vi en försmak av himmelrikets festmåltid i kyrkans kor och en dag när vår tid är ute får vi fortsätta in i evigheten på andra sidan kyrkans östvägg, symboliskt talat.

Sommarmusik

i Fryksände pastorat

MAJ

Tisdag 24 maj
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Urban Karlsson, piano

Torsdag 26 maj
Fryksände kyrka kl. 09.00
GÖKOTTA i kyrkparken
Brassmusik spelas från kyrktornet. Medtag
picknickkorg och något att sitta på.
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

JUNI

Söndag 5 juni
Östmarks kyrka kl. 19.00
KÖRKONSERT I FÖRSOMMARTID
Johan Bonander, Mia Stenmark,
Halle Halvarsson

Måndag 6 juni
Fryksände kyrka kl. 18.00
LAND DU VÄLSIGNADE nationaldagskonsert
Sång Johan Birgersson, Arvika och
orgel Urban Karlsson

Tisdag 7 juni
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Urban Karlsson, orgel

Fredag 17 juni
Fryksände kyrka kl. 18.00
DAN ANDERSSONS musik tolkas av trion
VANDRINGSMÄN. Billey Shamrock,
Puch Magnus Olsson och Gunnar Ekman

Onsdag 22 juni
Fryksände kyrka kl. 19.00
SOMMAR OCH SÅNG! Härliga sånger
med Fryksände kyrkokör och musiker

Fredag 24 juni
Fryksände kyrka kl. 22.00
MUSIK I MIDSOMMARKVÄLL
Bada trio, Jenny Ekström,
Jonas Bodinger Larsson

Söndag 26 juni
Lekvattnets kyrka kl. 18.00
FOLKMUSIK med bl.a. Mats Berglund, Arvika

Torsdag 30 juni
Vitsands kyrka kl. 18.00
LÅT VITSANDS ORGEL LJUDA
Pastoratets organist Urban Karlsson visar
orgelns inre och pipornas klangfärger

JULI

Fredag 1 juli
Fryksände kyrka kl. 19.00
DRAGSPELSKONSERT
med artister ur den nordiska eliten
Leffes Accordion trix band

Söndag 3 juli
Fryksände kyrka kl. 18.00
FAMILJEKONSERT
Lyssna på pastoratets musiker Urban
Karlsson och hans familj som sjunger
och spelar. Trumpet-, piano-, violin-
och kvartettsång utlovas

Tisdag 5 juli
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Pia Andersson och
Halle Halvarsson, sång och piano

Onsdag 6 juli
Vitsands kyrka kl. 18.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Värmländska ord & toner
Torleif Styffe

Söndag 10 juli
Östmarks kyrka kl. 15.00
MUSIKGUDSTJÄNST
Kristin Blom m.fl.

Torsdag 14 juli
Lekvattnets kyrka kl. 18.00
DIKT & TON I FINNSKOGEN
med öppen scen. Karin Jansson
Halle Halvarsson. Sänds i radion

Tisdag 19 juli
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Ann-Charlotte Larsson och
Halle Halvarsson, sång och piano

Torsdag 21 juli
Östmarks kyrka kl. 18.00
DIKT & TON I FINNSKOGEN
med öppen scen. Karin Jansson
Halle Halvarsson. Sänds i radion

Torsdag 28 juli
Vitsands kyrka kl. 18.00
DIKT & TON I FINNSKOGEN
med öppen scen. Karin Jansson
Halle Halvarsson. Sänds i radion

Söndag 31 juli
Fryksände kyrka kl. 11.00
MUSIKGUDSTJÄNST Minns du sången?
Karin Jansson, Mia Stenmark

Östmarks kyrka kl. 15.00
MUSIKGUDSTJÄNST
Stefan Embretsen med vänner

AUGUSTI

Tisdag 2 augusti
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Hälle Halvarsson, piano
Emilia Levenholm, sång

Onsdag 3 augusti
Östmarks kyrka kl. 18.00
MUSIK I SOMMARKVÄLL
Sånggruppen MIM från Östmark

Torsdag 4 augusti
Lekvattnets kyrka kl. 18.00
RUNOSÅNGER framförs av Anna Fält
Sänds i radion

Fredag 5 augusti
Fryksände kyrka kl. 19.00
LÅT FRYKSÄNDES LÄKTARORGEL LJUDA
Vid orgeln Katharina Hieke

Söndag 7 augusti
Vitsands kyrka kl. 15.00
MUSIKGUDSTJÄNST Lasse Pettersson
Anna Eriksson, Mia Stenmark

Tisdag 16 augusti
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Liv Tove Bryne och
Urban Karlsson, violin och orgel

Torsdag 18 augusti
Fryksände kyrka kl. 18.00
LÅT FRYKSÄNDES LÄKTARORGEL LJUDA
Vid orgeln professor Hans Ola Eriksson

Tisdag 30 augusti
Fryksände kyrka kl. 12.00
LUNCHMUSIK Christina Hieke och
Urban Karlsson, violin och piano

SEPTEMBER

Fredag 9 september
Fryksände kyrka kl. 18.00
EN STUND MED SINNESO med bl a
TORNMUSIK från kyrkornet
med Siri blåsargille

Fritt inträde till alla evenemang

Kokostosca

Oemotståndligt god, seg och lätt kladdig chokladbotten med ett knäckigt, lite knaprigt kokostoscatäcke.

INGREDIENSER

Botten

200 g smör
5 dl strösocker
2 krm salt
1 dl kakao
2 tsk vaniljsocker
3 dl vetemjöl
4 ägg

Kokostosca

75 g smör
1 dl ljus sirap
1,5 dl strösocker
1,5 dl vispgrädde
5,5 dl riven kokos [200 g]

Gör så här:

Botten

Smält smöret i en kastrull. Tillsätt resten av ingredienserna och rör om till en slät smet. Sätt ugnen på 200 grader. Bred ut smeten i en långpannan, ca 25 x 35 cm, klädd med bakplåtspapper. Grädda kakan mitt i ugnen i ca 18 minuter (gör kokostoscan under tiden).

Kokostosca

Smält smöret i en kastrull. Tillsätt sirap, strösocker och vispgrädde. Koka upp, sänk värmen och tillsätt kokosen. Låt det sjuda på svag värme i 5 minuter. När kakan nästan är färdiggräddad, ta ut den från ugnen och bred på kokostoscan. Grädda i ytterligare ca 10 minuter tills kakan fått fin lätt gyllenbrun färg. Ta ut och låt den svalna. Skär kakan i rutor med en vass kniv.

Källa: koket.se

Foto: Anette Bodinger Larsson

Kyrkvärds- träffar

Under våren har det anordnats träffar för kyrkvärdar i Fryksände församling under ledning av prästen Jonas Bodinger Larsson.

Uppskattade möten med fokus på praktisk information, teologiska samtal och fika.

På bilden ses även: Gunnel Jansson, Kjell G Nilsson, Rune Matsson, Lauris Krastins, Håkan Larsson, Jörgen Blomberg, Torbjörn Jansson och Ann-Marie Johansson.

Vitsands församlingsråd

På påskdagens gudstjänst med SMÅ & Stora i Vitsands kyrka presenterades och välkomnades det nya församlingsrådet för Vitsand.

Från vänster: Inga-Greta Lindblom, Thore Jonsson ordförande, Roger Nilsson, Birgitta Olsson, Berit Johansson vice ordförande, Barbro Kyrk och Solveig Henriksson. Saknas på bilden: Arnold Mattsson, Erik Strandberg och Mattias Strandberg.

Vi laddar bl.a. för nästa års 200-års jubileum av Vitsands kyrka!

Mvh präst-Karin

Foto: Sean Furlonger

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

EN GÅVA FÖR VÄRLDEN

I en tid av krig, coronapandemi och klimatförändringar är behoven av gåvor större än någonsin. Act Svenska kyrkan arbetar långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor, och agerar snabbt vid katastrofer.

act
Svenska kyrkan

För allas rätt till ett värdigt liv.
Din gåva gör skillnad.

SWISHA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

Sommarkampanjen

En hundra del för världen

SWISHA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

Text: ACT Svenska kyrkan Foto: Sean Furlonger

Kriget i Ukraina förstör inte bara människors liv i landet självt. Det leder även till svåra konsekvenser för människor långt därifrån. På platser i världen som redan drabbats av torka befaras nu till exempel förvärrad matbrist. När klimatförändringar och coronapandemin fått den positiva utvecklingen i världen på fall behöver vi fortsätta jobba för varaktig förändring för människor som lever i utsatthet.

– Vi har alla fått se hur kriget i Ukraina förstör livet för ukrainarna själva. Men det står nu också klart att Mellanöstern och delar av Afrika riskerar brist på mat när vete från Ukraina och Ryssland inte kan exporteras, säger Erik Lysén, chef för Act Svenska kyrkan.

Både Afghanistan och Afrikas horn hade redan innan kriget i Ukraina bröt ut drabbats av torka i kombination med andra svårigheter. Marginalerna är små där människor redan lever på svältgränsen och miljontals barn riskerar nu undernäring bara på Afrikas horn.

Humanitärt och långsiktigt stöd

Act Svenska kyrkan jobbar humanitärt på Afrikas horn för att förhindra det allra värsta, men också långsiktigt för att människor ska kunna anpassa sitt jordbruk och hitta nya försörjningsmöjligheter när skördarna slår fel. Gåvor behövs inte bara för att stötta i akuta situationer utan också för att de inte ska uppstå i framtiden.

I Afghanistan jobbar Act Svenska kyrkan för att befolkningen ska få tillgång till sjukvård och mer än 500 hushåll stöttas ekonomiskt. I Syrien erbjuds människor bland annat

psykosocialt stöd och i Uganda får kvinnor möjlighet att öka makten över sina liv genom tillgång till kooperativ och finansiella tjänster. I Myanmar jobbar Act Svenska kyrkan för alla barns rätt till utbildning. Kort sagt finns Act Svenska kyrkan på plats där det händer – och där behoven finns.

Nedskärningar i biståndet – en farlig trend

Coronapandemin har gjort att den tidigare positiva utvecklingen i världen har stannat av och gått bakåt, och klimatförändringarna leder till oöversiktliga konsekvenser. Men när behoven är större än någonsin höjs samtidigt röster för att Sverige ska skära ned på det statliga biståndet, eller att det nödvändiga mottagandet av flyktingar från Ukraina i huvudsak ska betalas av biståndsbudgeten, något som innebär minskat bistånd till övriga världen.

– Det är viktigare än någonsin att Sverige står fast vid ett långsiktigt åtagande om ett generöst och modigt utvecklingssamarbete till stöd för människor i stor utsatthet, säger Erik Lysén.

Tillsammans med kyrkor och andra organisationer höjer Act Svenska kyrkan därför rösten för ett starkt bistånd och uppmanar Sverige att ge en hundradel för världen. Det är ett principiellt och långsiktigt åtagande för alla människors rätt till ett värdigt liv. Genom att bibehålla enprocentslöftet kan vi rädda liv. Men enbart offentlig finansiering räcker inte, vi måste alla bidra. För att göra skillnad behövs alla aktörer.

Tillsammans kämpar vi för alla människors rätt till ett värdigt liv.

Kort om Act Svenska kyrkan

Act Svenska kyrkan är Svenska kyrkans internationella bistånds- och utvecklingsverksamhet. Tillsammans med andra kyrkor, organisationer och frivilliga arbetar Act Svenska kyrkan långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor och agerar snabbt vid katastrofer. Tack vare lokala samarbeten är arbetet effektivt och handlingskraftigt. Tillsammans med modiga människor över hela världen kämpar vi för alla människors rätt till ett värdigt liv.

Foto: Sean Furlonger

90 SVENSK
KONTO INSAMLINGS
KONTROLL

EN GÅVA FÖR VÄRLDEN

I en tid av krig, coronapandemi och klimatförändringar är behoven av gåvor större än någonsin. Act Svenska kyrkan arbetar långsiktigt mot fattigdom, förtryck och orättvisor, och agerar snabbt vid katastrofer.

Trädgårds- inspiration

Tack alla ni som kom
och fyllde vårt församlingshem
i Fryksände när vår trädgårdsinspirationskväll
gick av stapeln torsdagen den 21 april.

Föreläsare Rolf Swens och Lars Wikström

Kvällen började med att Rolf Swens berättade lite om vad man ska tänka på vid odling och visade filmer han spelat in i olika trädgårdar. Lars Wikström gav tips och berättade om kyrkogården och dess blommor..

Gumman Grön och pelargoner

Gumman Grön fanns på plats och visade delar av sitt sortiment och Gunilla Åberg hade en liten försäljning av samlarpelargoner samt tomatplantor och chiliplantor.

Det bjöds på kaffe och smörgås och hembakade kakor
och alla fick med sig en liten "goodiebag" hem i form
av bl a söta små penseer och fröpåsar.

I höst kommer vi igen med nya intressanta
föreläsningar, håll utkik då!

Vårtal på hembygdsgården Kollsberg 30 april 2022

Text: Jonas Bodinger Larsson Foto: Anette Bodinger Larsson

En tidig morgon i februari 2018 klev jag av tåget här i Torsby. Det var en vacker vinterdag och rikligt med snö. Jag skulle träffa blivande kollegor inför att jag skulle arbeta här under sommaren. Jag guidades runt i Torsby med omnejd och jag tilltalades verkligen av landskapet.

I början av juni kom jag tillbaka för att nu arbeta här några månader. Jag kom tillbaka till samma plats som jag besökt i februari, samma plats fast ändå inte. Våren med sin pånyttfödelse hade skapat förutsättningar för en ljus och blomstrande sommar. Allt var förändrat, jag kände inte igen mig.

Våren är för mig en hoppets årstid, en årstid som öppnar upp till förändring och är ett tecken på att ljuset vinner över mörkret. När livet känns jobbigt och mörkt, när vi befinner oss i en personlig vinter kan det vara svårt att tro på en förändring, tro på en framtid och en tro på en vår. Men den finns där, den kommer.

Jag tror att vi alla har varit med om jobbiga saker i livet, jobbiga saker som sedan visat sig bli till något bra. När vi orkade gå igenom det där jobbiga fick livet plötsligt uppleva en personlig vår, en vår då allt börjar växa igen. Det finns ett liv efter det svåra, det finns ett liv efter vintern. Men, vi glömmar så lätt.

När vi är mitt i det svåra, mitt i mörkret kan det vara svårt att se någon ljusning. När sedan allt vänder glömmar vi snabbt våra tårar och våra frusna fingrar. Våren blir det självklara. Vi har glömt alla iskalla mornar då vi skrapade frusna bilrutor, vi har glömt smärtan och besvikelsen.

När vi nu står här i vackra Kollsberg, låt oss då ett ögonblick ta in, att även din personliga vinter kan bli till en vår. Låt brasan bli en tydlig symbol för att den bränner det gamla och ger plats åt det nya.

När vi befann oss i mörka november så visste vi innerst inne att det kommer en vår, det kommer en sommar. Men det fanns inga tecken, fanns inga bevis. På samma sätt är det med oss personligen, när vi mår dåligt och känner oss som rena rama november är det svårt att se ett bevis och en tro på ett annat liv. Tro på en personlig vår. I november är det svårt att finna bevis för att det kommer en tid då värmen är här, blommorna blommar, träden har gröna löv och fåglar kommer hit från söder.

Jag tänker på den grupp amerikaner som efter att ha blivit rundvisade i Sverige ungefär vid den här tiden på året förundrat frågade sin guide varför i all sin dar det fanns så mycket lyktstolpar. Sverige måste vara ett rikt land när de sätter upp lyktstolpar runt hela gatunätet när det aldrig blir mörkt. Att det var lika mörkt på vintern som det är ljust på sommaren det förstod de inte av sig själva.

Jag tror att vi i dessa tider med allt som sker i världen och på hemmaplan bör blicka framåt och våga tro på det som idag kan vara svårt att tro på.

I och med våren kommer något nytt, något som får oss att inte glömma hoppet. Det som nu sker i Ukraina är fruktansvärt, det är bedrövligt. Att känna rädsla är fullt förståeligt men ingen av oss kan veta vad som kommer ur detta vansinne. Låt oss inte förlora hoppet, hoppet om att det finns möjligheter även där det verkar hopplöst. Efter en vinter kommer en vår, även om vi i stunden kanske har svårt att se det.

Vårtecken är vi många som ser, vårtecken på att ljuset vinner över mörkret. Vårtecken som ger oss glädje. Färjestad. Färjestad är i SM-final, det är ett tydligt och, för många, ett underbart vårtecken. Jag ska nu ge er en bild som kan sammanfatta mina tankar om symboliken kring våren som jag ikväll har pratat om. När Färjestad var i SM-final 1998 blev det en jämn kamp mot Djurgården. Den femte och avgörande matchen spelades i Globen. De två tidigare matcherna som i finalen spelats i Globen hade Djurgården vunnit med 4-1 och 5-1, det såg svårt ut för Färjestad att kunna vinna en avgörande match på bortaplan. Jag var där. Gick dit tillsammans med en god vän som var Djurgårdare. Vi hamnade på platser där det vimlade av djurgårdssupportrar. Min vän var tydlig, nu Jonas får du inte göra något stort som visar att du hejar på Färjestad. Kan tillägga att under den här tiden var det problem med läktarvåld och supportervåld på gator och torg. Jag höll mig lugn, inte skulle jag störa Djurgårdarnas SM-guld. Att Färjestad skulle kunna vinna SM-guld denna kväll

kändes avlägsen, likt det svåra i att kunna se vårens framtid mitt i vintern. Plötsligt kliver han fram, backen Greger Artursson, inte den som brukar göra mål. Han skjuter från långt håll, det sista som händer i matchen...Mål! SM-guld till Färjestad!

Plötsligt blev det vår! Min väns tidigare uppmaning om att inte visa min klubbtilhörighet försvann likt snön en varm aprildag. Jag flyger upp ur min stol och jublar, drycken jag har i min plastmugg hamnar på en man framför mig. Stopp! Tiden stannade, jag hade hållit min dryck över en djurgårdare. Nu blev det vinter igen. I dessa tider av bråk mellan supportrar, kommer jag, som hejar på Färjestad, och håller en öl över en djurgårdare.

Mannen framför mig, nu med genomblött hår, vänder sig om. Nu blev det inte bara vinter, det blev en istid. Mannen med håret indränkt i öl börjar jubla. Vi kramas. Även han hejade på Färjestad. Även han hade fått höra uppmaningar om att inte visa att han hejade på Färjestad. Under några timmar hade vi suttit någon meter ifrån varandra utan att veta vår gemensamma tillhörighet. Nu kramades vi för att fira det

omöjliga i att Färjestad just denna match kunde vinna. Jag tror att liknande händelser, stora som små, är vanligare än vad vi är medvetna om. Där vi tror att vi är ensamma finns en vän i det dolda, när vi tror att allt är hopplöst kan segern komma. Min historia och våren är ett bevis på det.

Det har nu gått några år sedan jag en februaridag klev av tåget här i Torsby. Jag arbetade sedan den där sommaren och det var tänkt att det enbart skulle bli EN sommar. Jag närmar mig nu min femte, min femte sommar här i Torsby. Jag, min fru Anette och labradoren Wåfflan trivs, trivs med att möta våren i norra Värmland.

Det finns hopp, i alla tider – till och med när du tror att allt är förstört, att hela livet ligger i spillror. Det finns en tid efter kriget. Det finns något i det hemska som förenar oss. Det finns en vår efter vintern, även fast det kanske inte alltid känns så.

Jag önskar er alla en underbar vår och en välsignad sommar. Sen hoppas, i alla fall jag, att Färjestad vinner SM-guld. Om inte så säger jag ett stort grattis till Luleå.

Tack!

Välkommen att titta
på tredje upplagan av

SIRI_4K

SIRI_4K är ett naturskönt motionslopp på en 4 km lång bana med start och mål vid Fryksände kyrka.

I och med SIRI_4K förvandlas legenden om den bortsprungna medeltidsflickan till Torsbys nya motionslopp. Banan erbjuder många fina publikplatser.

Fryksände kyrka bjuder alla deltagare på kaffe/saft och bulle. För publik som är fikasugna kommer priset att vara 20 kr, intäkterna går till Fryksände pastorats diakonikassa.

När: Start 26 maj kl. 11.00

Var: Start och mål vid Fryksände kyrka

Arrangör: Torsby Löparklubb

Mer info på löparklubbens hemsida:
www.torsbyloparklubb.se/SIRI_4K

Passa även på att vara med på
Gökotta kl. 09.00 utanför Fryksände
kyrka. Brassmusik spelas från kyrkans
torn. Medtag picknickkorg och något
att sitta på.

Nya möjligheter med Fryksände pastorats diakonikassa

Text: Karin Lövestam Öberg

Ordet "diakoni" kommer ursprungligen från grekiskan och betyder tjänst eller tjänande. Som kristna så tjänar vi både andra människor och Gud. Ibland brukar vi kalla diakonin för "händernas evangelium". Den syns och känns mera än det hörs!

Händernas evangelium

Redan i urkyrkan så var diakonin oerhört viktig och gjorde att människor sökte sig till kristendomen. Man såg att det fanns en kärlek mellan människor och att man tog hand om varandra och försökte hjälpa.

Jesus visade oss hur vi skulle möta andra människor och han mötte alla på samma sätt. Ålder, bakgrund, kön eller om man var frisk eller sjuk spelade ingen roll utan han visade att vi alltid ska möta varandra med kärlek och respekt. Han sa också att allt vad vi gör mot andra människor det gör vi mot honom. Så i varandra ser vi Gud själv! Att inte ser ner på andra, som har det besvärligt på olika sätt, utan istället försöker hjälpa är utmärkande för en kristen människosyn. Det är också utmärkande för ett kristet samhälle.

Flera gånger har människor från andra länder kommit och bett om att få undervisning i kristen tro. De har sett att vårt välfärdssamhälle har ett system där vi hjälper och stödjer varandra och de ser att vi har ett kors i flaggan. En av dem som fått undervisning sa: "Jag förstår att korset i flaggan har något att göra med att ni låter mig få studera, gå till tandläkaren, doktorn och att ni inte är elaka mot mig. Jag vill veta varför korset gör att ni är så snälla och hjälpsamma".

Vårt välfärdssamhälle bygger ju på kristen grund. Vi är så hemmablinda att vi tror att välfärden kommit av sig själv. Visst lever vi i ett sekulärt samhälle, men sekularisering är inte samma sak som avkristning. Hela vårt samhälle bygger på ord från Jesus att vi ska älska varandra och att vad vi vill att andra skall göra mot oss det ska vi göra mot dem. Det här behöver vi hjälpas åt att dela, för kristen tro är våra rötter och om rotträdarna brister så faller samhället sönder bit för bit.

En ny diakonikassa i pastoratet

Som diakoner möter vi ibland människor där livet har drabbat hårt och det kan vid vissa tillfällen vara avgörande för en individ eller familj att få viss ekonomisk hjälp. Det kan göra stor skillnad att få hjälp med en matkasse eller annat nödvändigt för vardagen. Fram tills nu har tre av fyra församlingar haft en diakonikassa, men vi vill att alla boende i pastoratet ska ha samma möjligheter att få hjälp, om nöden står för dörren, därför startar vi nu en helt ny diakonikassa; Fryksände pastorats diakonikassa för våra fyra församlingar Fryksände, Lekvattnet, Vitsand och Östmark.

Om det ska vara möjligt för kyrkan att ge hjälp så behöver vi hjälpas åt, för tillsammans är vi ju kyrkan i vår bygd!

Medel ur diakonikassan kommer primärt att användas till personer som är skrivna i pastoratet men i vissa situationer kan medel även beviljas till behövande som vistas här. Vi har alltid samtal med dem som önskar hjälp och de medel som går ut från diakonikassan vill vi skall ge hjälp på rätt sätt.

Tillsammans får vi nu hjälpas åt att bygga upp pastoratets nya diakonikassan så att vi kan fortsätta att ge hjälp. Det kommer att bli möjligt att bidra genom t.ex kondoleanser, kollekter och gåvor.

Du är varmt välkommen att bidra med en gåva!

Swisha gärna till 1235068739. Skriv som meddelande "Diakonikassan" eller sätt in på Bankgiro 163-9632, skriv "Fryksände pastorats diakonikassa".

Jesus gjorde inte skillnad på person och vårt uppdrag är att följa honom och ge hjälp där det behövs. Det du ger kommer till nytta för en behövande medmänniska!

Tillsammans kan vi hjälpa andra genom ett bidrag till Fryksände pastorats diakonikassa

Nu finns det möjlighet att söka
Fryksände församlings

BARN- OCH UNGDOMSSTIPENDIUM

Kyrkorådet i Fryksände beslöt den 19/1 1998
att inrätta ett stipendium enligt följande:

*"Barn- och ungdomsstipendium att utdelas till den
förening inom Fryksände församling som under
senaste verksamhetsåret haft den barn- och ungdoms-
verksamhet (ålder 6-18 år) som bäst gagnar barnens
och ungdomarnas sociala fostran."*

Ansökan ska innehålla en beskrivning av den
sökande föreningens barn- och ungdomsverksamhet.

Stipendiesumman är på 10 000 kr

Ansökan sändes till:
Fryksände församlingsråd
Box 52, 685 22 Torsby

Sista ansökningsdag 10 juni

STORT TACK till alla som lämnade
bidrag vid insamlingen till Östmarks
diakonikassa hos RumFörYoga den
20 mars. Insamlingen gav 4550 kr.

DAN ANDERSSON
tolkas av trion
Vandringsmän
Billey Shamrock, Puch Magnus Olsson
och Gunnar Ekman
Präst: Jonas Bodinger Larsson
Fryksände kyrka
Fred. 17 juni kl. 18.00

Fryksände pastorat i radion

**Ratta in 100,6 och 104,1 Mhz och lyssna
på våra sändningar i Radio Fryksdalen.**

Torsdagar kl. 18.00 NÄRRADIO Kyrkans musikbyrå (jämna v.)

Torsdagar kl. 18.00 NÄRRADIO Tro & liv (ojämna v.)

Söndagar kl. 15.00 RADIOGUDSTJÄNST Direktsänd

Tisdagar kl. 17.00 NÄRRADIO Tisdagsstudio

Du kan också lyssna på programmen på: www.radiofryksdalen.se

Söndag 5 juni

Gudstjänst med SMÅ & stora
kl. 11.00

i Fryksände kyrka med efterföljande

sommarfest i kyrkparken
kl. 12.00-14.00

Utdelning av dopfiskar • Barnkörerna:
Månkören, Solkören, Himlakören, Stjärn-
kören och Soul Children • Öppen scen
för barn och unga (5-15 år)
Ponnyridning • Korv med bröd • Fika
Välkomna!

Föreningen Ragnar Sundquists Vänner
tillsammans med Fryksände församling
inbjuder till

DRAGSPELSKONSERT

med artister ur den nordiska eliten

LEFFES ACCORDION TRIX BAND

Leffe Jonsson, dragspel
Fredrik Johansson, dragspel
Lotta Rehn, gitarr
Karin Jansson, präst

Fryksände kyrka fredag 1 juli kl 19.00 2022

Fri entré

Studieförbundet Örebro Värmland

Dikt & Ton i Finnskogen

Öppen scen - direktsänd radio!

Torsdagkvällar kl. 18.00-19.00

Lekvattnets kyrka: 14 juli 2022

Östmarks kyrka: 21 juli 2022

Vitsands kyrka: 28 juli 2022

För medverkan/info, kontakta Karin 070-280 71 94

Programmet sänds på: Radio Fryksdalen 100,6 MHz
eller radiofryksdalen.se/webbradio

Anders Halle Halvarsson, Mia Stenmark & Karin Jansson

Sommarens gudstjänster

FRYKSÄNDE

Tisd. 24 maj kl. 12.00
LUNCHMUSIK

Urban Karlsson, piano

Torsd. 26 maj kl. 09.00

GÖKOTTA i kyrkparken

Brassmusik spelas från kyrktornet. Medtag picknickkorg och något att sitta på. Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Lörd. 28 maj kl. 13.00

KONFIRMATION Folkface

Jonas Bodinger Larsson, Mia Stenmark, Anna-Karin Jönsson
Eva Bonander

Sönd. 29 maj kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Jonas Bodinger Larsson, Mia Stenmark, Morsdagskören

Sönd. 5 juni kl. 11.00

GUDSTJÄNST med små & stora Karin Jansson, Hans Öberg, Mia Stenmark, Barnkör, utdelning av dopfiskar

kl. 12.00 SOMMARFEST

i kyrkparken. Aktiviteter för barn, ponnyridning, fika, öppen scen m.m.

Månd. 6 juni kl. 18.00

LAND DU VÄLSIGNADE

Sång Johan Birgersson, Arvika, orgel Urban Karlsson
Johan Bonander

Tisd. 7 juni kl. 12.00

LUNCHMUSIK

Urban Karlsson, orgel

Sönd. 12 juni kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Johan Bonander, Urban Karlsson

Fred. 17 juni kl. 18.00

DAN ANDERSSON tolkas av

trion Vandringsmän, Billey Shamrock, Puch Magnus Olsson och Gunnar Ekman
Jonas Bodinger Larsson

Sönd. 19 juni kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Jonas Bodinger Larsson, Mattias Boström

Onsd. 22 juni kl. 19.30

KONSERT Sommar & sång

Fryksände kyrkokör, Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Fred. 24 juni kl. 22.00

MUSIK I MIDSOMMARKVÄLL

Bada trio, Jenny Ekström, Jonas Bodinger Larsson, Mattias Boström

Lörd. 25 juni kl. 11.00

EKUMENISK GUDSTJÄNST

Kollsbergs hembygdsgård
Johan Bonander, Mattias Boström, Torsby Brass under ledning av Berit Palmqvist

Sönd. 26 juni kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Johan Bonander, Mattias Boström

Fred. 1 juli kl. 19.00

DRAGSPELSKONSERT med

artister ur den nordiska eliten.
Leffes Accordion trix band

Sönd. 3 juli kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

kl. 18.00 FAMILJEKONSERT

Urban Karlsson med fam.

sjunger och spelar

Tisd. 5 juli kl. 12.00

LUNCHMUSIK

Pia Andersson och Halle Halvarsson
sång och piano

Sönd. 10 juli kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Johan Arvill, Halle Halvarsson

Sönd. 17 juli kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Karin Jansson, Halle Halvarsson

Tisd. 19 juli kl. 12.00

LUNCHMUSIK

Ann-Charlotte Larsson och Halle Halvarsson
sång och piano

Sönd. 24 juli kl. 11.00

GUDSTJÄNST

Johan Arvill, Halle Halvarsson

Sönd. 31 juli kl. 11.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Minns du sången?

Karin Jansson, Mia Stenmark

Tisd. 2 aug. kl. 12.00

LUNCHMUSIK

Halle Halvarsson piano
Emilia Levenholm sång

Fred. 5 aug. kl. 19.00

LÅT FRYKSÄNDES LÄKTAR-

ORGE LJU DA Katarina Hieke
Anna Eriksson

Sönd. 7 aug. kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Anna Eriksson, Mia Stenmark

Sönd. 14 aug. kl. 11.00

HÖGMÄSSA

Anna Eriksson, Urban Karlsson

Tisd. 16 aug. kl. 12.00

LUNCHMUSIK

Liv Tone Bryne och Urban Karlsson, violin och orgel

Torsd. 18 aug. kl. 18.00

LÅT FRYKSÄNDES LÄKTAR-

ORGE LJU DA med orgel-professor Hans-Ola Eriksson
Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Sönd. 21 aug. kl. 11.00

HÖGMÄSSA med konfirmand-

jubileum. Jonas Bodinger Larsson, Mattias Boström
Eva Bonander

LEKVATTNET

Torsd. 26 maj kl. 15.00

GUDSTJÄNST i Lekvattnets

missionshus. Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson

Sönd. 12 juni kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Johan Bonander, Urban Karlsson
Sänds även i radion

Sönd. 26 juni kl. 18.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Folkmusik med Mats Berglund, Arvika. Johan Bonander

Sönd. 3 juli kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson. Sänds även i radion

Torsd. 14 juli kl. 18.00

DIKT & TON I FINNSKOGEN

Öppen scen. Karin Jansson, Halle Halvarsson. Sänds i radion

Sönd. 24 juli kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Johan Arvill, Halle Halvarsson
Sänds även i radion

Torsd. 4 aug. kl. 18.00

RUNOSÄNGER med Anna Fält

Karin Jansson. Sänds i radion

Sönd. 7 aug. kl. 15.00

FRILUFTSGUDSTJÄNST

på Karmenkynna. Karin Jansson

Sönd. 14 aug. kl. 15.00

FRILUFTSGUDSTJÄNST

Se kommande info om plats!
Karin Jansson

Sönd. 21 aug. kl. 15.00

TRAKTORGUDSTJÄNST

vid Ingvaldssjön. Jonas Bodinger Larsson, Halle Halvarsson

VITSAND

Sönd. 29 maj kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Jonas Bodinger Larsson, Mia Stenmark. Sänds även i radion

Sönd. 26 juni kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Johan Bonander, Mattias Boström. Sänds även i radion

Torsd. 30 juni kl. 18.00

LÅT VITSANDS ORGE LJU DA

Pastoratets organist Urban Karlsson visar orgelns inre och pipornas klangfärger

Onsd. 6 juli kl. 18.00

MUSIK I SOMMARKVÄLL

Värmländska ord & toner. Torleif Styffe, Johan Bonander

Sönd. 17 juli kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Karin Jansson, Mia Stenmark
Sänds även i radion

Torsd. 28 juli kl. 18.00

DIKT & TON I FINNSKOGEN

Öppen scen. Karin Jansson, Halle Halvarsson. Sänds i radion

Sönd. 7 aug. kl. 15.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Lasse Pettersson, Anna Eriksson, Mia Stenmark
Sänds även i radion

ÖSTMARK

Sönd. 5 juni kl. 19.00

KÖRKONSERT i försommartid

Johan Bonander, Mia Stenmark, Halle Halvarsson

Sönd. 19 juni kl. 15.00

GUDSTJÄNST

Bodinger Larsson, Mattias Boström. Sänds även i radion

Sönd. 10 juli kl. 15.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Kristin Blom m. fl.
Johan Arvill, Halle Halvarsson
Sänds även i radion

Torsd. 21 juli kl. 18.00

DIKT & TON I FINNSKOGEN

Öppen scen. Karin Jansson, Halle Halvarsson. Sänds i radion

Sönd. 24 juli kl. 18.00

GUDSTJÄNST

Johan Arvill, Halle Halvarsson

Sönd. 31 juli kl. 15.00

MUSIKGUDSTJÄNST

Stefan Embretsen med vänner
Karin Jansson, Mia Stenmark
Sänds även i radion

Onsd. 3 aug. kl. 18.00

MUSIK I SOMMARKVÄLL

Sånggruppen MIM fr. Östmark
Johan Arvill

Sönd. 14 aug. kl. 15.00

MÄSSA med konfirmand-jubileum. Jonas Bodinger Larsson, Urban Karlsson, Eva Bonander

Döpta**FRYKSÄNDE**

5/2 Svea Björn
19/2 Hedvig Erskine
19/2 Elmer Ollén
19/3 Ludwig Lind
26/3 June Lindh
2/4 Mio Passin
9/4 Ellie Rattfeldt
9/4 Charis Dyke
9/4 Lovisa Classon
23/4 Helmer Jönsson
23/4 Malte Berntsson
23/4 Maiken Blom
30/4 Loelle Frykholm

VITSAND

26/3 Hilda Strandberg

Avlidna**FRYKSÄNDE**

31/1 Alli Eriksson 73 år
6/2 Tony Dalgren 62 år
8/2 Caisy Nilsson 75 år
9/2 Lilly Falkelöf 92 år
11/2 Ingela Eriksson 61 år
13/2 Rune Eriksson 85 år
21/2 Berit Sahlin 79 år
24/2 Kjell Dahlgren 77 år
25/2 Gunde Halleson 72 år
27/2 Rolf Björ 81 år
3/3 Nils-Inge Eriksson 66 år
4/3 Marita Bönström 77 år
8/3 Gunnel Björklund 87 år
10/3 Björn Grahn 72 år
14/3 Helge Lindal 88 år
20/3 Evy Persson 84 år
28/3 Kerstin Hälesjö 87 år
29/3 Ida Wang Eriksson 19 år
31/3 Elly Lundell 88 år
4/4 Lars-Erik Larsson 90 år

Avlidna**LEKVATTNET**

10/2 Solveig Johansson 93 år
8/3 Frithiof Lund-Larsen 88 år

VITSAND

7/2 Ulla-Britt Svensson 93 år
12/2 Göte Jansson 91 år
19/2 Egon Oscarsson 77 år

ÖSTMARK

12/3 Sven Svensson 87 år
9/3 Allan Mattsson 93 år
26/3 Tore Larsson 90 år
28/3 Robert Petzold 82 år
2/4 May Eriksson 82 år

Vigda**FRYKSÄNDE**

30/4 Johanna Björkman och Lars-Olof Kvarnlöv

PASTORSEXPEDITION 272 00

Besöksadress: Kyrkogatan 26
Postadress: Box 52, 685 22 Torsby
E-post: fryksande.pastorat@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.fryksandepastorat.se
Öppet: mån-tis 10-12, ons-tors 10-12, 13-15

KYRKOHERDE
Johan Bonander 272 01
Tjänstebostad, Östmarks prästgård 200 13

KOMMINISTRAR
Jonas Bodinger Larsson 272 17
Karin Jansson 272 02, 070-280 71 94

DIAKONER
Eva Bonander 272 09
Karin Lövestam-Öberg 272 08
Inger Hjalmarsson 272 06

FÖRSAMLINGSPEDAGOG
Hans Öberg 272 18

MUSIKER
Urban Karlsson 272 10
Mia Stenmark 272 11
Anders Halle Halvarsson 272 12

INFORMATÖR
Birgitta Brorson 272 04

KYRKOFÖRVALTNING
Elisabeth Johnsson, kyrkokamrer 272 14
Marie Nilsson, kyrkokamrersassistent 272 03

KYRKOGRÅDSFÖRVALTNING
Lars Wikström, kyrkogårdschef 272 07
Lars Olsson, vice kyrkogårdschef 272 25
Fryksände, Lars Wikström 272 07
Lekvattnet, Lars Olsson 272 25
Vitsand, Roland Nilsson 272 23
Östmark, Stig Norman 272 24

KYRKVAKTMÄSTARE
Lisbeth Kanth 272 13
Jörgen Klockars 272 19

FRYKSÄNDE FÖRSAMLINGSHEM
Anna-Lena Yderstig, kyrkoskrivare 272 28
Anna-Karin Jönsson, församlingsvärdinna 272 15
Annamaj Carlsson, lokalvårdare 272 26
Marita Bergström, administration 272 27

BLOMSTERFONDER
Fryksände, pastorsexpeditionen 272 00
eller via hemsidan www.fryksandepastorat.se
Lekvattnet, Anders Nilsson 500 28, 070-670 97 20
Vitsand, Arnold Mattsson 070-547 29 44
Östmark, Maj-Lis Haglund 210 09

KYRKORÅDETS ORDFÖRANDE
Fryksände pastorat, Roger Ericsson 070-693 62 68

FÖRSAMLINGSRÅDETS ORDFÖRANDE
Fryksände, Torbjörn Jansson 070-561 97 76
Lekvattnet, Inga-Britt Keck Karlsson 520 50
Vitsand, Thore Jonsson 070-511 84 38
Östmark, Ingela Högfeldt 070-520 38 87